Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e

4e participatiebijeenkomst K-midden

26 september 2023

Deelnemers: 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e (verslag)

Inleiding

Deze vierde bijeenkomst was bedoeld om vooruit te kijken, inzoomend op de plannen om een Wijk Ontwikkel Vehikel (WOV) te ontwikkelen. Het WOV zou een vehikel moeten zijn waar lokale bewoners, ontwikkelaars, sociale organisaties, investeerders en bedrijven elkaar kunnen ontmoeten en de 'werkwijze voor de buurt' ontwikkelen en uitdragen. Het vehikel zou een duidelijk bepaalde looptijd (bijvoorbeeld vier tot tien jaar) moeten hebben, waarna de missie en samenstelling zou moeten worden heroverwogen. De gemeente zou niet de enige financier moeten zijn; het gaat om een bundeling van middelen om in de wijk te investeren.

Wat zou het vehikel moeten doen? Wat is het doel?

Meerwaarde zoeken voor de buurt…

Het vehikel zou een meerwaarde moeten hebben voor en door de buurt, om de situatie voor de community te verbeteren. Denk dan bijvoorbeeld aan kansen voor jongeren, meer banen. In bredere zin zou je kunnen zeggen dat de behoefte vanuit de buurt centraal zou moeten staan. Wat die behoeften zijn, is terug te vinden in de 'sociale paragraaf' van de ontwikkelstrategie. Aanvullend daarop wordt benoemd dat eventuele rendementen van het platform zouden moeten terugvloeien in de buurt.

… door community-organizing…

Het idee van 'meerwaarde zoeken voor de buurt' vertaalt zich niet alleen in de doelen voor het vehikel, maar ook in de werkwijze. Deze werkwijze staat dichtbij 'community-organizing' . Voorbeelden van die werkwijze zijn:

public mediation

Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e

- Focus op samen leren hoe je community-based kunt werken, als voorbeeld voor ontwikkelaars; overheden en maatschappelijke instituties.
- Uitdragen van het DNA van de buurt en werken vanuit het principe dat je stemmen versterkt van groepen uit de buurt die je normaal gesproken minder hoort, om daarmee de empowerment van de buurt te versterken. Dat kan bijvoorbeeld betekenen: zorgen dat gentrification niet de overhand krijgt, maar tegelijk ook dat 'nieuwe' en 'oude' bewoners niet twee kampen worden. Zoals iemand het verwoordde: het idee is om 'bestaand DNA verbinden aan nieuw DNA'. De wens is om een bepaalde identiteit, of bepaalde identiteiten te behouden, maar ook om het bestaande (bijv. lokale ondernemers) te versterken met het nieuwe (bijv. nieuwe ondernemers). De Kbuurt is niet voor niets beschreven als 'opstapbuurt'. De wens is om het principe 'last mile first' toe te passen.
- Indien nodig een bemiddelende rol bij partijen die in de community iets willen ontwikkelen

…door commitment, middelen (geld en menskracht) te bundelen en te organiseren

Een WOV heeft een belangrijke rol als het gaat om middelen te vinden en te bundelen en die gericht te besteden aan die activiteiten die het ontwikkelen van de community ten goede komt. Op deze manier organiseer je een langdurig commitment van mensen, organisaties en bedrijven in het gebied.

- Deelnemende partijen zou gevraagd kunnen worden om een deel van het in het gebied behaalde rendement terug te investeren in de buurt
- Deelnemende partijen kunnen hun SROI doelen mbv het WOV kunnen behalen en gerichte activiteiten daarvoor opzetten

… en een sterke procesrol
Behalve de gerichtheid op de gemeenschap en de onderlinge

public mediation

Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e public-n.nl
5.1, 2, e

verhoudingen, ziet de groep ook een procesrol gericht op besluitvorming, en op bewaking en facilitering van het primaire proces. Op het meest basale niveau betekent het dat de WOV een juridische vorm biedt die het voorgaande mogelijk maakt. Daarnaast zou de WOV de missie, kernwaarden en werkwijze die betrokkenen met elkaar bepalen moeten bewaken. Ook de taak om commitment te creëren bij partijen voor economisch, sociale, ruimtelijke en duurzame doelen, én voor de werkwijze is onderdeel van de procesrol. Daarbij speelt mee om zorg te dragen dat de 'zachte kant' niet ondersneeuwt onder de 'harde kant' (bijvoorbeeld omdat de 'harde kant' grotere budgetten heeft). Tenslotte zou de WOV ook moeten zorgen voor de randvoorwaarden voor een continue doorontwikkeling van het vehikel, bijvoorbeeld door het van meet af aan modulair op te bouwen.

Andere voorbeelden?

In Nederland lijken nog niet veel vergelijkbare voorbeelden te bestaan. Sinds de jaren '90 bestaan wel veel initiatieven gericht op vastgoedbeheer, vaak in samenwerkingen tussen gemeenten en woningcorporaties ('Wijk Ontwikkelings Maatschappijen'). Daarbij zijn echter niet vaak bewonersgroepen betrokken. Uiteraard bestaan er ook veel voorbeelden van ver ontwikkelde bewonersinitiatieven, zoals bewonersbedrijven die gezamenlijk voorzieningen beheren en inkomsten genereren voor de gemeenschap. Juist de combinatie van die vormen, met een focus op wijkontwikkeling in brede zin, lijkt nog vrij uniek te zijn. In het gesprek kwamen wel verschillende internationale voorbeelden voorbij, die de moeite van het verkennen waard zijn: Bronx Development Corporation, Jubilee initiative (Engeland) en verschillende projecten vanuit Engelse Parish counsils.

Wie moeten er deelnemen? Welk type organisaties?

In het overleg is veel gesproken over de vraag welk onderdeel, of welke onderdelen van de gemeente het meest passend zouden zijn om deel te nemen in de WOV. Het voordeel van het betrekken beleidsdirecties is dat daar veel van de benodigde expertise zit, maar de 'sociale kant' zit daar niet. Grond en ontwikkeling is de komende tien jaar sowieso nog bezig met de

public mediation

Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-on.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e@public-on.nl
5.1, 2, e

‘stenen’. G&O zou wel onderdeel moeten zijn, maar de precieze rol zou moet nog duidelijker worden. G&O zou ook niet de enige poot vanuit de gemeente moeten zijn, maar samen met anderen, op basis van gelijkwaardigheid (ook budgettair). Het is nog zoeken naar de geschikte sociale partner vanuit de gemeente.

De sociale component zou van het stadsdeel moeten komen, omdat veel subsidie voor lokale organisaties vanuit het stadsdeel beschikbaar worden gesteld.

Het Masterplan ZO moet deel uitmaken van de WOV, maar past niet volledig, omdat dat in zichzelf al een alliantie is. Wel zou je kunnen denken aan de gemeentelijke opdrachtgevers van het masterplan, al is ook dat nog in ontwikkeling. Die opdrachtgevers hebben een soort duo-functie, met een sterke link naar het stadsdeel waar de uitvoering zit. Het zou wel goed zijn om waakzaam te zijn om de lastige governance structuur van het masterplan niet in de WOV naar binnen te halen. Wel kent het masterplan een aantal goede uitgangspunten voor de WOV. Het idee van ‘hotspots’ binnen het masterplan sluit er ook wel enigszins bij aan, al zou het een beetje moeten worden aangepast aan de precieze doelen.

Andere partners
Naast de gemeente zou je kunnen denken aan:

- *woningcorporaties*, bijvoorbeeld De Key
- *OBA*
- *banken*, bijvoorbeeld de Rabobank, die eerder in de wijk hebben geïnvesteerd, en mensen van HvdK introduceren in bredere netwerken
- *bedrijven,* bijvoorbeeld Service Now, Royal Hasskoning, Vattenfall. Je zou daarbij ook kunnen denken aan de Europese sociale verplichting die bedrijven tegenwoordig hebben. Tegelijk is het belangrijk dat die bedrijven zich ook echt committeren. Nu zijn daar nog vragen bij
- *charitatieve instellingen*, bijvoorbeeld het VSB fonds, wijkimpuls, of verschillende familiefondsen (bijv. 5.1, 2, e

public mediation

Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e

- *bewonersorganisaties*, zoals Hart voor de Kbuurt. Bewonersorganisaties zouden gefinancierd kunnen worden vanuit de WOV.
- *sociale partners*, voor de 'zachte kant'

Behalve over concrete, mogelijke partners is gesproken over organiserende principes in de zoektocht naar partners. De voorkeur is om te beginnen bij partners waarmee je nu al aan de slag kunt, omdat het 'goed samenwerken' is. Daarna zou het eventueel verder uitgebouwd kunnen worden (sneeuwbalmethode').

Hoe zou het vehikel eruit moeten zien?
De groep denkt aan een (omgekeerde) parapluorganisatie met een juridische entiteit, die geld beheert, het commitment in en aan de buurt duurzaam faciliteert en juridische zekerheid biedt. Qua verbeelding is het wel eerder een omgekeerde paraplu waar de buurtactiviteiten op voortbouwen, in plaats van eronder te hangen. Belangrijke principes zijn:

- Combinatie van publieke en private partners wordt nadrukkelijk gezocht.
- Bewoners als aandeelhouders, met betaalbare aandelen om het breed mogelijk te maken om in te stappen. Aandeelhouders sturen de organisatie niet aan.
- De regie ligt bij een kleinere groep, bestaande uit individuen waarmee het goed samenwerken is, die snel kunnen schakelen
- De huidige stuurgroep functioneert als aanjager, en dan aangevuld met het Masterplan en nog een aantal andere partijen. Dat zou mogelijk zijn nadat het Stedenbouwkundig Plan richting besluitvorming gaat, na het einde van jaar.
- Op de paraplu zijn verschillende deelprojecten. Bijvoorbeeld gezamenlijk beheer van budgetten en van voorzieningen – bijvoorbeeld jongerenhuisvesting, en de programma's die daaromheen bestaan – en de right to challenge. Dat laatste zou dan wel moeten worden geformuleerd als 'right to work together', ook met de

Bezoekadres
Cabralstraat 1 1018GW

Correspondentieadres
Groenland 14
2548 WC

5.1, 2, e

5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e
5.1, 2, e public-mediation.nl
5.1, 2, e

gemeente. Het gaat om partnerschap.

Vervolgstappen

- Nieuwe partners voor de stuurgroep uitnodigen, vanuit Hart voor de Kbuurt en Masterplan
- Nadenken over een evenement waar je mogelijke samenwerkingspartners uitnodigt, en voor ze pitcht. Dat zou de vorm kunnen krijgen van een 'ambtswoningsevenement', maar dan bij HvdK of in Bonte Kraai
- Doorpraten over financiering HvdK, die ophoudt tegen het einde van het jaar
- Belangrijke vervolgvragen zijn verder:
    - Hoe realiseer je daadkracht (geld)?
    - Hoe ben je interessant genoeg voor ontwikkelende partijen en bedrijven (verleiding)?
    - Wie moet het gaan trekken (mens/organisatie)?
    - Hoe kun je borgen dat je in een WOV energie zou willen blijven steken in 'good and bad times'?
    - Hoe ziet de routekaart eruit?